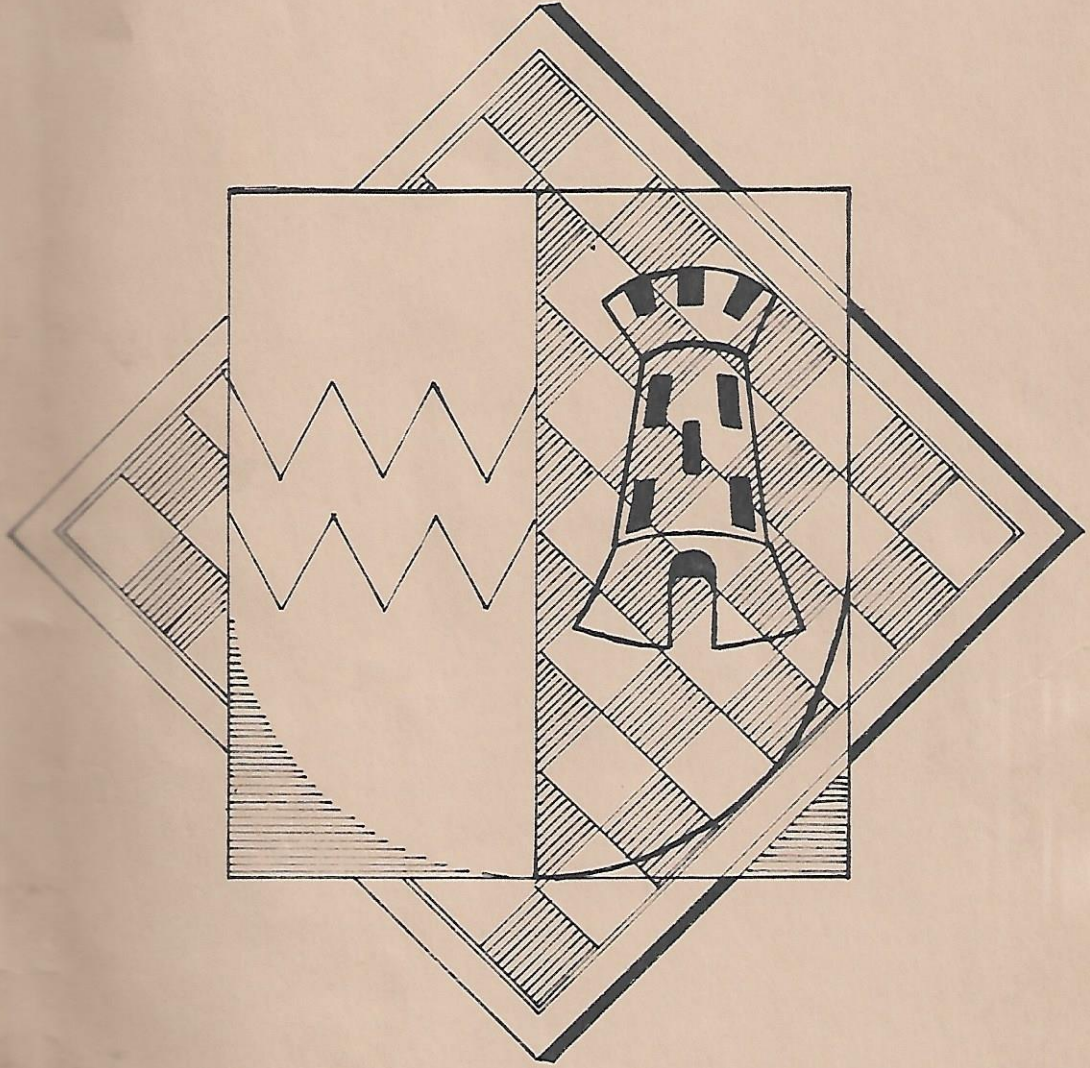

OVERSCHIE SCHAAKT

Maandblad van het Schaakgenootschap O V E R S C H I E
H o o f d r e d a c t e u r : J. J. M. Klein. Telefoon 154926

Verenigingsavond 20.00 uur elke donderdag
Rotterdamse Rijweg 10, Overschie.

12 AUG. 1965

”OVERSCHIE”

MAANDBLAD VAN HET SCHAAKGENOOTSCHAP-OVERSCHIE

OPGERICHT 23 JANUARI 1936

Van de hoofdredacteur ,

Voor U ligt dan eindelijk weer een rijk gegarneerde uitgave van "Overschie Schaakt". Een nummer, dat we maar als augustusnummer zullen betitelen en dat U een bonte verzameling van schaakgerechten zal voorschotelen.

Het voorgerecht wordt opgediend door de Procureur bij het aangenomen Damegambiet, Ed van Musscher en bestaat uit een nieuwe ledenlijst en het jaarverslag. Mij U proeft het fruit er boven uit.

Op pagina 3 en 4 zitten we ineens midden in een groot springfeest, want daar zult U enige Bokken en Bokkesprongen aantreffen van de hand van Oberfleischermeister Liefhebber. Tjonge, tjonge, wat een sprongen....

Na deze sprongen vallen we midden in het hoenderhok, want op pagina 5 ziet U onze nieuwe rubriek : "De knuppel in het Hoenderhok "

Dan zakken we weer af naar onze zo langzamerhand koud geworden schaakmaaltijd. De tweede gang toont U het optreden van de vakgroep "Studeer geen openingstheorie" vertegenwoordigd door de vermaarde Degeling, die U in zijn rubriek "Strategie en Taktiek" weer laat smullen van zijn leerzame beschouwingen.

Pagina 8 vertoont een naar bed verlangende de Vrij. Zijn stukje getiteld "Jetzt schlägt's dreizehn", geschreven tijdens een wachtdienst in militaire dienst is even verfrissend als pil

Op pagina 9 en 10 is onze ober Hans Klein., die zich heerlijk uitleeft in "Schaakfantasie en Fantasieschaak". Ik zeg het nadrukkelijk, dit is verrukkelijk. Ook voor mensen op dieet is dit alles zeer aan te bevelen.

Voordat we aan het dessert toe zijn is het woord aan Arnold Hammer, die op pagina 11 en 12 het Blackmar-Diemer gambiet ontsluit! In deze zijne ontboezemingen en ontsluitingen zit U op pagina 11 voor de verandering achter "de groene tafel" van de Firma Takkenberg. Een comfortabele tafel!

Frits Ros geeft U op pagina 14 zijn naar vakantie uitziende Probleemrubriek, waar U desalniettemin weer Uwhart aan kan ophalen

Het dessert is voor rekening van de Heer Bangert. Op de laatste pagina van ons klubblad ziet U namelijk de ranglijst van de Zomercompetitie.

Mensen, dit was het. Ik hoop dat U dit nummer met plezier zult oppeuzelen en voor de rest: Tot ziens bij het septemhernummer!

DICK LIEFHEBBER

JAARVERSLAG VAN DE SECRETARIS OVER
HET VERENIGINGSJAAR 1964/1965.

Het verheugt mij ten zeerste te kunnen melden, dat het verenigingsjaar 1964/1965 een voor de vereniging alleszins gunstig verloop heeft gehad. In de loop van dit jaar meldden zich 16 nieuwe leden aan, terwijl 9 leden hun lidmaatschap opzegden, hetgeen een saldo van 7 extra leden opleverde. Dit gevoegd bij de 35 leden, die we in april 1964 hadden, komen we thans tot een totaal van 42 leden.

De hieruit geformeerde tientallen wisten beide in hun afdeling het kampioenschap te behalen, wat waarlijk een ongekende weelde is. Als klap op de vuurpijl behaalde ons lid v.d. Herik het jeugdkampioenschap van de afdeling Rotterdam van de A.N.S.B. Dit alles betekent een unieke propaganda voor onze vereniging.

Na de wedstrijd van ons eerste team tegen Spangen vond het Bestuur termen aanwezig bij de Protestcommissie van de R.S.B. protest aan te tekenen wegens overtreding door Spangen van artikel 9 van het wedstrijdreglement. Achteraf zijn we blij, dat de eventuele uitslag van dit protest de stand van zaken voor de kampioenstitel van ons eerste team niet kan wijzigen.

Verder mag ik constateren, dat er in de vereniging een stemming heerst, die dermate gunstig is, dat wij ons, als betrekkelijk kleine vereniging kunnen handhaven, en hoe! Zelfs zijn er weer enkele oud-leden om de hoek komen kijken.

Tenslotte moge het voor U interessant zijn, dat het Schaakgenootschap "Overschie" op 23 januari a.s. 30 jaar bestaat.

De Secretaris
E.W. van Musscher.

LEDENLIJST PER 15 JUNI 1965

A. Bangert	✓✓ Schielaan 34a	Rotterdam-8
W. Berkers	✓✓ Jagthuisstraat 39	Rotterdam-6
W. Broekman - J	✓✓ Gordelweg 211c	Rotterdam-4
B. Degeling	✓✓ Patijnstraat 14c	Rotterdam-8
B. Delwel	✓✓ Schaddeleerstraat 4	Rotterdam-8
M.D. Dicke - B	✓✓ Torenlaan 70	Rotterdam-8
B. Eberhardt	✓✓ Patijnstraat 20d	Rotterdam-8
L. Engelfriet-J	✓✓ Insulindestraat 273a	Rotterdam-4
T. Graaf	✓✓ van Harmelenweg 39c	Rotterdam-8
W. de Graaf	✓✓ van Adrichemweg 16d	Rotterdam-8
A.B. Hammer	✓✓ Singel 2	Rhoon
J.A.W. Hammer	✓✓ Boreelstraat 1c	Rotterdam-4
J.v.d. Herik -J	✓✓ Molenlaan 179	Rotterdam-13
B. Hogenraad -J	+ ✓✓ Oversch. Dorpsstraat 21	Rotterdam-8
B. v. Horik	✓✓ Watergeusstraat 25	Rotterdam-7
B. de Jong	✓✓ Eskampstraat 32c	Rotterdam-8
J.L. de Jong	✓✓ Zestienhovensekade 328 254	Rotterdam-8
P.C. Jongejans	+ ✓✓ Sch. v. Groenewegenstraat 50a	Rotterdam-8
B.J. van Keimpema	✓✓ Zestienhovensekade 328	Rotterdam-8
V. Klapwijk	✓✓ Willem de Zwijgerstraat 63	Rotterdam-8
A. van Krimpen	+ ✓✓ Bergsingel 89b,	Rotterdam-11
E. Kromhout	✓✓ Burg. Baumannlaan 55b	Rotterdam-8
B. van Leeuwen	+ ✓✓ v. Staverenstraat 15b	Rotterdam-8
D. Liefhebber -J	✓✓ Schielaan 10b	Rotterdam-8
E.W. van Musscher	✓✓ Vierambachtsstraat 110b	Rotterdam-6
P. Noorlander	✓✓ v.d. Hilststraat 12b	Rotterdam-6

J.J. van Oosten	- J	✓✓ Grote Werfstraat 29a	Rotterdam-8
S. Oosthoek		✓✓ Blijvenburgstraat 252	Rotterdam-8
L. Post		✓✓ Stoutstraat 27d	Rotterdam-8
C.L. de Ronde		✓✓ Zestienhovensekade 288	Rotterdam-8
B. Roos		✓✓ Lorentzweg 55	Lekkerkerk
J.F. Ros		✓✓ Torenlaan 51	Rotterdam-8
O.H.K. Roth	- J	✓✓ Ameidestraat 9b	Rotterdam-8
J.P. van Steenis		✓✓ West Sidelinge 296	Rotterdam-8
G. Takkenberg		✓✓ Noorderhavenkade 41	Rotterdam-4
W.F. Teerds		✓✓ Rott. Rijweg 38	Rotterdam-8
T. Verboom		✓✓ Hogenwaarstraat 31c	Rotterdam-8
J.P. Vissers		✓✓ Duizendschoonstraat 5b	Rotterdam-12
G. de Vogel	- B	✓✓ v. Adrichemweg 479	Rotterdam-8
G. de Vos		✓✓ Burg. Baumannlaan 55d	Rotterdam-8
B.J. de Vrij	- B	✓✓ Merkelbachstraat 23	Rotterdam-14
G. de Winter		✓ Mgr. Nolenslaan 117	Schiedam

Nieuwe Leden:

J.C. Pieterse	✓✓ v. Adrichemweg 22c	Rotterdam-8
---------------	-----------------------	-------------

B : = begunstiger

J : = jeugdlid

SPRONGEN EN BOKKESPRONGEN

Het was deze maand een tervergeefs wachten op ingezonden partijen. Ik heb dan ook alle bescheidenheid weg moeten bannen en mijn toevlucht gezocht naar het arsenaal van eigen partijen. Mijn keus is gevallen op de partij, die ik onlangs speelde tijdens de Finale van het Schoolschaakkampioenschap van Nederland. Het werd daar in Amersfoort een hypermoderne Ben-Oni en ik hoop dat u bij het naspelen iets van die spanning zult proeven, die toen mijn schaakbotten teistde. Als ondertitel voor deze partij : Het uitbuiten van een klein voordeeltje

Wit : D. Liefhebber

Zwart : E. van Berkum

1. d2-d4

Pg8-f6

2. c2-c4

c7-c5

3. d4-d5

e7-e6

4. PbI-c3

e6xd5

5. c4xd5

d7-d6

Als zwart 5. g7-g6 speelt geeft hij wit de kans zijn d-pion door te schuiven naar d6, wat zeer sterk is. Ter illustratie van deze opmerking raad ik u aan de partij van den Berg-Nievergelt eens te bekijken. (Bladzijde 138 van het meinummer van "Schakend Nederland")

6. e2-e4

g7-g6

7. f2-f4

Lf8-g7

8. PgI-f3

0-0

9. LfI-d3

Lc8-g4

10. 0-0

a7-a6

11. a2-a4

Pb8-d7

12. h2-h3

Lg4xf3

13. DdIxf3

Dd8-c7

Wit heeft de opening energiek gespeeld en kan zich verlustigen in het bezit van het loperpaar en in ruimtelijk voordeel. Zwart heeft een stevige en degelijke stelling opgebouwd, maar heeft te kampen met ruimtegebrek. Zijn doelstelling moet zijn : Tegenspel op de Damevleugel fokken en druk uitoefenen langs de e-lijn. Wit moet het op e4-e5 aansturen en zijn ruimtelijk overwicht in koningsaanval trachten om te zetten. Al met al belooft het een spannende krachtmeting te worden waarin de kansen elkaar niet veel zullen ontlopen.

14. LcI-e3

De witspeler dacht over deze zet bijna 40 minuten na! Nu moet gezegd worden dat hij voor een moeilijke keus stond. Zwart drijgt immers c5-c4, wat misschien wat voorbarig is doordat pion c4 zwak wordt, maar wat toch de inleiding kan vormen van een tegenactie op de Damevleugel. Bovendien krijgt zwart dan wel het veld c5 voor zijn paard zodat ook nog de druk op e4 verstevigd wordt. Wit kan c4 niet goed verhinderen, op Df3-e2 bijv. volgt Ta8-c8 met opnieuw c4 als dreiging.

14. b7-b6 ?

Hoer moeilijk de keus ook voor zwart was, hij had er beter aan gedaan toch c5-c4 te proberen of dit door bijv. Ta8-c8 voor te bereiden. Hij wordt nu langzaam maar zeker naar het hoekje gedrukt, waar de slagen gaan vallen. De Teksrzet is veel te passief.

15. Df3-e2 Dc7-b7

Nog het beste. Boer a6 stond aangevallen en na a6-a5 krijgt zwart een dodelijke zwakte op b5.

16. Tf1-e1 Tf8-e8

17. De2-f3 Ta8-c8

18. Ld3-c4 ! De pointe van het witte spel ! Het spel wordt nu duidelijk dat zwart de boot gemist heeft, want eventueel op de Damevleugel is nu geheel van de baan. Het enige wat zwart nog rest is druk uitoefenen op e4, Wit daarentegen heeft door subtiel manoeuvreren de betere stelling gekregen en kan zich nu volledig concentreren op de Koningsvleugel.

18 Te8-e7

19. Le3-f2 Tc8-e8

20. g2-g4 h7-h6

Zwart kan zich slechts verdedigen en moet met lede ogen toezien hoe de storm losbreekt. Door het moeilijke en tijdslokkende middenspel begint nu ook het klokduiveltje zijn woordje mee te spreken. (Het tempo bedroeg 40 zetten in 2 uur)

21. Df3-d3 Pd7-b8

Een droevige terugtocht, maar opnieuw moets pion a6 gedekt worden en Te8-a8 was zo mogelijk nog slechter, want dan geeft zwart zijn laatste strohalm (de e-lijn) ook nog uit handen.

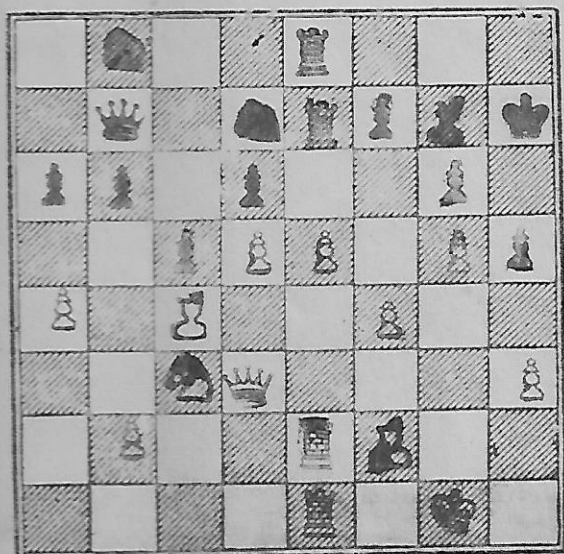
22. Te1-e2 h6-h5

Dit maakt de zaak van zwart er niet beter op, maar het valt niet mee om voor zwart een redelijk zet te bedenken. Bovendien verkeren beide spelers thans in hevige tijdnood.

23. g4-g5 Pf6-d7

24. Ta1-e1 Kg8-h7

25. e4-e5 !! Zie diagram I

De beslissende opmars!!

Toch e5. Heel de partij heeft dit gesluimer en nu-in de tijdnood-fase komt er dan eindelijk van. Tussen zeven haakjes : op d6xe5 volgt verrassend d5-d6 met ingeselde torenmotieven en een snelle beslissing!

25..... Db7-c7

Andere zetten zijn niet veel beter. Wit kan nu op a6 slaan, doch er is veel sterker.

26. e5-e6 f7xe6

27. d5xe6 Pd7-f8

28. Pc3-d5 !!!

Ik hoop dat u deze positiepartij met plezier hebt nagespeeld. Wat de analyse betreft ben ik misschien wat summier te werk gegaan, maar om al die dingen, die de combattanten wel zagen, doch die niet in werkelijkheid op het bord verschenen, te vermelden zou men wellicht een heel clubblad nodig hebben.

Het besluit de schijnwerper op een interressant eindspel. Het betreft hier een partij voor de Zomercompetitie tussen R. Ebergardt met wit en J.L. de Jong met zwart. Na spannende schermutselingen had de witspeler zijn aanvalsdrijf zien stranden op het kundig verdedigen van de Jong en moest dan ook zijn op winst spelen bekopen met het verlies van een ver opgerukte vrijpion. Derhalve verscheen een eindspel op het bord, waarin de zwartspeler weliswaar een pluspion heeft, maar waarin het vinden van de winst verre van eenvoudig lijkt. Na de negenendertigste zet van wit was de volgende stelling ontstaan:

Zwart is aan zet en hoe nu verder? Zie diagram 2. Op een koningszet speelt wit Kf5. Bovendien heeft wit een tempozet met zijn pionnen meer. Kortom zwart moet wel gedacht hebben "Daar zit je nou met je goeie gedrag en je pluspion. Maar zie daar, de zwartspeler krijgt een geniale inval.

39. h6-h5

Fraai door zijn eenvoud! Zwart offert zijn pion terdelijk terug en nu is er voor de witspeler ineens geen eer meer te behalen.

- 40. g4xh5 f6-f5 schaak
- 41. Ke4-f3 Ke6-f6
- 42. Kf3-g3 Kf6-g7
- 43. h2-h4 Kg7-h6
- 44. h4xg5 schaak Kh6xg5
- 45. h5-h6 Kg5xh6
- 46. kg3-f4 Kh6-g6
- 47. a2-a4 a7-a5
- 48. Kf4-e5 Kg6-g5 en wit gaf op

39. h6-h5 is het ineens uit. Op 40. h2-h3 volgt h5xg4, 41. h3xg4 f6-f5 schaak! 42. g4xf5 schaak Ke6-f6 met winst. Tot slot van de beschouwing over dit leerzame eindspel de opmerking dat de diagramstelling f6-f5 ook wint. Ook hier het zelfde motief, bekijkt u het maar eens.

Ja, dan zijn we nu aan het eind gekomen van deze naar vakantie verlangende SPRONGEN EN BOKKESPRONGEN. Met het oog op de volgende bokachtige sprongen richt ik nogmaals het verzoek tot u eventuele schroom te laten varen en uw partijen bij mij in te laten varen. Iedere schaker is op zijn beste ogenblikken een grootmeester en iedere partij heeft zijn schoonheid. Daarom ook: Laat me niet in m'n (schaak)hemd zitten!!!

D. Liefhebber.

DE KNUPPEL IN HET HOENDERHOK.

De nietszeggende aanhef van dit stuk zult u wel niet begrijpen. Nu de kwestie van deze. De knuppel duidt op een nieuwe rubriek in ons maandblad. Het ligt n.l. in de bedoeling dat ik, wanneer ik deze pagina met al dan niet zinnige of onzinnige woorden gevuld heb, de (denkbeeldige) knuppel overgeef aan een willekeurig lid van onze schaakvereniging, die zich voor de taak gesteld ziet in het volgende nummer de knuppel te hanteren of m.a.w. een stukje in elkaar te draaien. Op deze manier zullen nu nog miskende schrijverstalenten ook tot ontplooiing kunnen komen. Het is u, als u de knuppel in het hoenderhok moet gooien, moet schrijven, wordt niet vergescreven. Het mag over schaken gaan, over de stijgende aardappelprijzen, over de soontje die al bijna tot 43 kan tellen, over de sex-appeal van uw schoonmoeder.

Wartom u mag er alles in gooien. Een ding is echter verplicht : U mag het niet stiekum vergeten, maar u moet iets aan het papier toevertrouwen. Als u ondanks bovengenoemde onderwerpen toch niet weet waarover u schrijven moet of als u beweert het niet te kunnen, dan moet u toch in minstens honderd woorden uiteenzetten, hoe dat komt..... Een voordeel van dit knuppelsysteem is voorts, dat u zich op iemand, die u op het schaakbord een loer heeft gedraaid, kunt revan- scheren door hem de knuppel in de schoenen te schuiven en hem dus zo voor de delicate taak te stellen een proeve te geven van zijn schrijf- of zwamkwatiteiten.

Dit wat de technische gegevens betreft van deze nieuwe rubriek en dan nu mijn verhaal of liever mijn knuppel.....

Ik zal maar eerlijk bekennen. Ik ben bedroefd. Misschien zelfs wel beroerd weemoedig. Waarom ik zo voel zal ik trachten duidelijk te maken. Allereerst maak ik me zorgen over de pilsvariant, die ernstig aan het vervlakken is op onze ver- eniging. Vroeger zag je ze nog wel eens, een Ros, Hammer jr. of Verboom. Nu schuifelen ze tegen elven stiekum en geruisloos weg met zo'n blik van: "Ik moet nog studeren, of ik mag niet meer van mijn vrouw". En heus mensen geloof me, dit loopt gans fout. Straks zitten we in de Promotieklasse en dan zullen we het stimulerende en inspiratiegevend pilsje meer dan ooit nodig hebben. Tja, en dan zitten we met de gebakken schaakperen want dan zijn we het verleerd.....

Mensen, dat nooit !!! We moeten weer een glansrol gaan spelen in de nieuwe kom- petitie. Daarom druk ik u op het hart: Verbeter uw schakersleven, voor het te laat is. En heus dit is niet bedoeld als reclame voor de Heineken, dit is een opwekking tot nog grotere gezelligheid, die zal leiden tot nog grotere suksessen. Keer terug op het oude pad, de rest gaat vanzelf.....

De tweede eenwemoedige verzuchting: "Waar blijven de vrouwen". Laatst was er dan een, eindelijk, en nog een charmante ook. Het was een verrukkelijk schouwspel, al die anders zo flegmatieke schakers, die haar enthousiast omstuwden met hun sigaret- ten, raadgevingen en (niet te vergeten) bewonderende blikken. Het prille begin is er, maar we zijn er nog niet. Het traditionele rookgordijn moet vermengd worden met de kokette geur van poederdozen, lipstick en parfum. De aanwezigheid van vrouwen zal immers het spelpeil aanzienlijk doen stijgen. Wat zegt u ? "De vrouw is een noodzakelijk kwaad", ach kom nou, wat onze vereniging betreft zou ik willen zeggen : Meer noodzakelijk dan kwaad !.

De deze dubieuze ontboezemingen nog één ding : Voer tijdens het spelen van uw weke- dikke partijtje de romantiek op in uw spel. Geef gerust uw tegenstander een flinke schop als hij een goede zet doet. Lach voorts geniepig als u een pion voorstaat, lach bij voorkeur als een roestige bel, een cirzelzaag of een schildpad in dood- scond. Het zal uw spel ten goede komen. Ook dient het aanbeveling steeds in exotische kleding te verschijnen. Ik denk hierbij aan de volgende combinatie : In de Zomer- competitie een bikini en 's winters een Zuidwester. Blijf tenslotte onder alle omstandigheden rustig. Merkt u bijv. dat er vergif in de koffie zit, houd het voor u zelf. De koffiejuffrouw heeft het al druk genoeg. Het is touwens geen onderwerp om over te praten. Stoot u een glas limonade om over de schoot van uw tegenstander vóór dan uw zelfbeheersing, en doe alsof u het niet gemerkt hebt. Hij zal u er om te dankbaarder voor zijn. Desnoods kunt u een korte wijlen later opmerken: "Nou, nou, heeft u uw glas alweer leeg? Nou, nou, u drinkt nog sneller dan een bussenverker"! U laat het glas bijvullen, en het incident is vergeten. Knoop deze raadgevingen goed in uw hoofd, dan heeft u tenminste wat te knopen vanavond. Een man zonder knopen is ook niet alles. Weet u het allemaal, vergeet het dan maar, want ik geef de knuppel over aan een lid, die mij verzekerd heeft iets op de tongriem te hebben. Het woord en de knuppel is aan J.L. de Jong.

D. Liefhebber.

"STRATEGIE EN TAKTIEK"

Wants ik u twee manden geleden heb beloofd, volgt er nu een bespreking van de gehele partij tussen Mrsshall en Capablanca welke op de 18e zet van wit de diagramstelling opleverde die in het vorige artikel werd besproken, Laten wij Prof. Dr. M. Euwe weer volgen.

1.	d2-d4	d7-d5
2.	c2-c4	e7-e6
3.	pb1-c3	c7-c5
4.	c4xd5	e6xd5
5.	Pg1-f3	Pb8-c6
6.	g2-g3	Lc8-e6
7.	Lf1-g2	Lf8-e7
8.	0-0	Pg8-f6
9.	Lc1-g5	

een minder sterke zet. Wit stond goed en had hier met 9. dxc5 moeten voortzetten

9.		Pf6-e4
10.	Lg5xe7	Dd8xe7
11.	Pf3-e5	

11. dxc5 zou nu 11. ..Pxc3 volgen, met goed spel voor Zw.

11.	...	Pc6xd4
12.	Pc3xe4	d5xe4
13.	e2-e3	Pd4-f3 +
14.	Pe5xf3	...

de voorkeur verdiende 14. Lxf3 benevens

14.		e4xf3
15.	Dd1xf3	0-0
16.	Tf1-c1	...

16. Dxb7; Dxb7. 17. Lxb7; Tab8 en

18. ... Txb2 met gunstig spel voor

zwart.

16.		Ta8-b8
17.	Df3-e4	De7-c7
18.	Tc1-c3	

dit is de uitgangstelling van de vorige keer (zie diagram 1). In het verdere verloop van de partij zien we zwart op de meest energieke wijze gebruik maken van zijn meerderheid op de damevleugel.

18.	...	b7-b5
19.	a2-a3	c5-c4
20.	Lg2-f3	Tf8-d8
21.	Ta1-d1	Td8xd1 +
22.	Lf3xd1	Tb8-d8
23.	Ld1-f3	g7-g6
24.	De4-c6	Dc7-e5

Verband tussen pionnenstelling en sterke velden.

aan het slot van deze "leergang" over de pionnenstelling volgt hier nog een ander voorbeeld uit de praktische partij, waarin het verband tussen zwakke velden en zwakke pionnen goed tot uitdrukking komt.

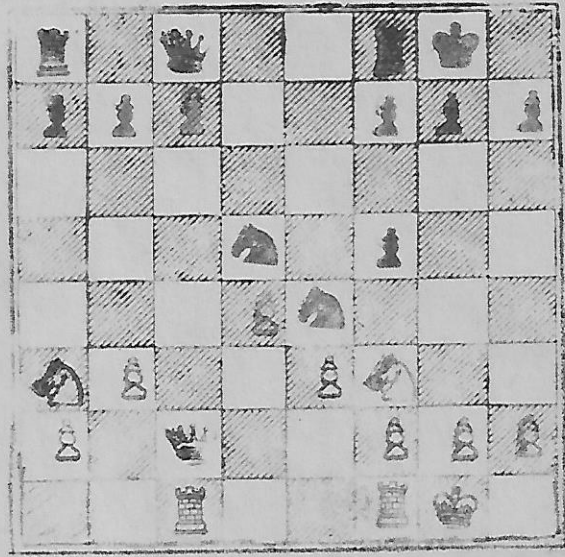

Diagram 2.

Na 24. ..Dxc6 25. Lxc6 zou de aanval op pion b5 lastig zijn voor zwart.

25.	Dc6-e4	De5xe4
26.	Lf3xe4	Td8-d1 +

Om de witte koning de weg naar de damevleugel af te snijden.

27.	Kg1-g2	a7-a5
28.	Tc3-c2	b5-b4
29.	a3-b4	a5-b4
30.	Le4-f3	Td1-b1
31.	Lf3-e2	b4-b3
32.	Tc2-d2	...

Of 32. Tc3; Txb2. 33. Lxc4; Tc2 en zwart wint.

32.		Tb1-c1
33.	Le2-d1	c4-c3
34.	b2xc3	b3-b2
35.	Td2xb2	Tc1xd1

en zwart won gemakkelijk. Wel overduidelijk blijkt hieruit waarin het voordeel van de meerderheid op de damevleugel bestaat.

Men ziet dat de pionnenformatie e3-d4, hoewel op zichzelf niet zwak, onder de gegeven omstandigheden minder presteert dan zwarte dubbelpion, die op zichzelf wél een klein verzwakking betekent.

Zo, genoeg voor deze maand. Ik moet, en ik hoop u met mij, bekennen dat Prof. Dr. M. Buwe er slag van heeft op de soms toch wel moeilijke materie glashelder uiteen te zetten. Dit gebeurde dan in zijn werk "Handboek voor de Gevorderde Schaker", deel I "Bouwstenen der Schaakkunst" welke delen ik zeer kan aanbevelen om eens op uw verlanglijstje te plaatsen. Volgende maand maken we dan een begin met het tweede deel der Organische Kennenmerken t.w. de groep "Bouw van de Koningsvleugel"

M. Degeling.

Jetzt schlägt's dreizehn.

Schakers? Man praat er niet over. Nee dat zijn geen mensen. Of misschien toch, maar dan met een enorme afwijking. Nee, die zijn niet normaal. Er is een grootmeester geweest, die geen koffie bestelde voordat hij een looper geslagen had, want daarmee roerde hij zijn koffie mee door. Soms zijn schakers sabbisten om de volgende dag zo humanistisch te zijn als ik weet wat. En dat hoeven nog geen eens grote meesters te zijn. Neem nou bijv. zo'n doodgewoon clubschakertje van Overschie. De ene week is hij onvermurwbaar wanneer hij in verloren stelling ziet dat zijn tegenstanders' vlag gevallen is. "Het spijt me mijnheer, U stond gewonnen, maarje, de vlag.....". U kent het wel. En dan de andere week breekt hij een partij af, welke de tegenstander al had opgegeven, maar bij nader inzien toch nog verder wilde spelen. Ook zijn er clubschakers die na een hele tijd in een gewonnen positie hebben gespeeld zeggen: "Ik zie het niet meer" en dan een toren cadeau geven. Doch ja, zijn tegenstander was ook een schaker met een grote tik en die zegt dan niet, maar denkt "Ik zie het niet meer" en het dan opgeeft om dan 2 seconden later wanneer hij het wel ziet onder het slaken van de bekende kreet: Ooohh!!! hoog op te springen om vervolgens onder de tafel te glijden. En toch zijn er ook doodnuchtere schakers zoals bijv. Marschall, 25 jaar kampioen van de States. Hij was altijd kerngezond en reisde a alle schaaktournooien af, waarbij hij door zijn charmante vrouw begeleid werd. Op een dag zag hij wasbleek en werd door zijn vrouw naar de dokter gestuurd. Marschall vocht nog lang voor remise, maar zijn vrouw bleek in geen enkele val te tippelen en zodoende stond de grote Frank James 's middags in de spreekkamer. Het ging als volgt. Dokter: "Hebt u klachten?". Marschall: "Ja, de bus was nogal vol en daarom moest ik staan". Dokter: "Hebt U niet ergens pijn?". Marschall: "Hoe weet u dat? Was u het die in de bus op mijn tenen stond?". Maar de dokter had geen gevoel voor humor en kon het allemaal niet zo erg waarden. Marschall raakte steeds meer in de put en beantwoordde de volgende vragen verveeld. Dokter: "Rookt u?" Marschall: "Nee, nooit". Dokter: "Drinkt u"? Bij het horen van deze vraag leefde hij weer helemaal op, hoopvol zei hij: "Ja dokter, heeft u wat in huis?" Ja zo was Marschall, altijd op winst spelen. Men vertelt, ik weet niet of het waar is, dat hij een keer een eindspel K.A. tegen K.A. door heeft gespeeld tot het volgens de vijftig zetten remise werd. Als commentaar gaf hij: "Misschien gooit ie hem per ongeluk om.

Ik was eigenlijk van plan om een aantal anekdotes over grootmeesters te vertellen maar bij nader inzien om over de clubschakers te schrijven. Zo heb ik meegeemaakt dat een gedemovealiseerde schaker op het schoolkersttoernooi voor de volgende partij tegen een beroemde jeugdschaker zijn troost ging zoeken bij een jonge claerijn in een ruige bar en 's middags met glans remise maakte. In Engeland ging dat allemaal beter. Wanneer men van iemand had verloren dan botste men hem 's avonds op de kermis van de botswagentjesbaan. Of wanneer men een slechte afgebroken partij had reed je 's avonds vlak langs hem.

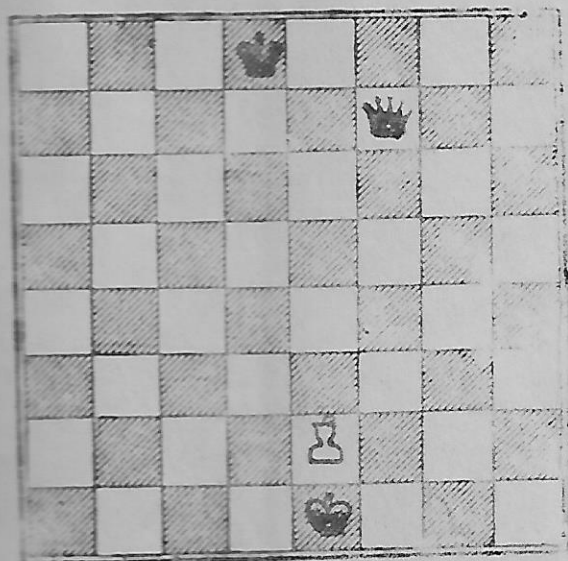
Een klein stootje gevende zei je dan "Draw?" Er was er een die "No" zei, maar die hebben ze nooit weer terug gevonden. Zelf heb ik daar meegemaakt, dat terwijl ik een dame kon winnen een andere zet deed met het oog op een ondenkbaar mat "What a stupid Dutchman" moet hij gedacht hebben toen hij het niet zag, en hij zei tegen me: "I give you a draw". Ik lachte eens vriendelijk tegen hem en zei toen beleefd "No, thank you". Och ja, daar hebben we wat meegemaakt. Ik wilde het wel vertellen, maar die nieuwe hoofdredakteur, Dick Liefhebber heet hij geloof ik, heeft het geschrapd. Dat interzonale toernooi in Amsterdam was ook wat. Wat zo'n doodgewoon clubschakertje al niet overheeft om dat van dichtbij te zien. Met z'n drieën 's nachts om half twee in pikke donker langs de weg naar Rotterdam liften. "Dass macht spass".

Ja ik kan iedere schaker aanraden op de clubavond eens wat rond te kijken, en niet alleen wat op eigen bord. Ook zo'n jeugdtoernooi is leuk. Daar zitten allemaal van die kereltjes in korte broeken met grootmeestergezichten de stomste zetten te doen. En na de partij maar analyseren hoe ze hadden kunnen winnen. Beide spelers ongeveer zevenmaal "Schön ist die Jugendszeit". Maar op de clubavond terug te komen. Deze wordt pas leuk wanneer men na een verloren Karlov variant een klein vluggertjes toernooi houdt met als verplichte opening de Heineken variant van het aangenomen steinhäger gambiet. Maar ja ik weet niets meer, ik ben net verslagen door de gebroeders "Black and White" dog.

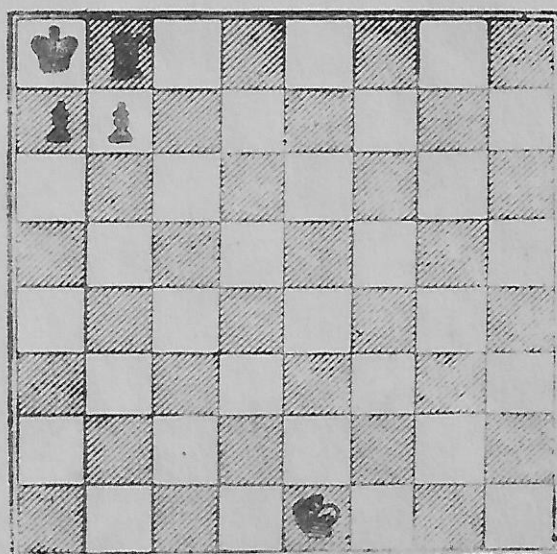
R.J. de Vrij.

Schaakfantasie en fantasieschaak.

Laat op de donderdagavond kan men dikwijls het verschijnsel waarnemen van clubleden die hun partij beeindigd hebben en die dan nog wat vluggertjes spelen, al of niet met de klok. De opzet van zo'n partijtje is geheel verschillend van die van een serieuze wedstrijd. De combinaties en strategische plannen gaan niet bijzonder diep, maar wat wel vereist wordt is een zekere slagvaardigheid die overiger in de gewone partij, vooral wanneer men in tijdnood verkeert, ook zeer belangrijk kan zijn. Niet voor niets heeft Reshevsky, die geregeld in tijdnood komt, verschillende snelschaakkampioenschappen behaald. Zijn er tien of meer vijf-minutenpartijtjes gespeeld dan kan het gebeuren dat men ook hier genoeg van krijgt en naar ander vermaak uitziet. Nu krijgt het fantasieschaak zijn kans. Waarom zou men de spelregels niet eens gaan uitbreiden? Het eind hiervan is natuurlijk zoek.

stelling 1

stelling 2

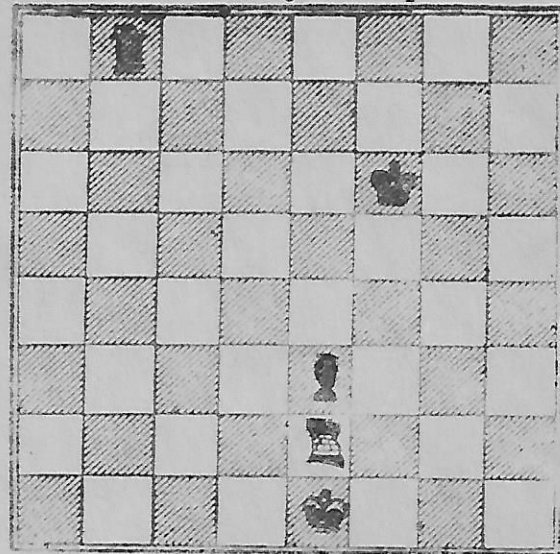
Bij het biljartschaak kan de looper tegen de rand van het bord terugkaatsen zoals een bal op het biljart. In stelling 1: de looper op e2 gaat via f3, g4 h5 en g6 naar f7 en slaat daar de zwarte dame dus Le2xf7.

Bij het cilinderschaak is de rand juist verdwenen. Stel U het schaakbord rondgebogen voor, zó dat de h-lijn aan de a-lijn grenst. Le2 van het eerste diagram kan nu via f3, g4, h5 en a6 naar b7 gaan. Op een gewoon schaakbord stelt dit al eisen aan het voorstellingsvermogen, maar het wordt nog veel erger als men ook 8e en 1e rij aan elkaar vastgeplakt denkt. De cilinder verandert dan in een torus, dat is zoiets als een rookworst. Nu kan Le2 via D3-c4-b5-a6-h7-g8-f1 weer naar E2. Men zou nu kunnen zeggen dat wit past.

In een andere richting gaan diegenen, die nieuwe stukken creëren. Met een omgekeerde toren kan men ook spelen, Verzin een mooie naam voor dit stuk, geef hem een eigen beweging, bijvoorbeeld een verlengde paardensprong en een nieuw schaakspel is geboren. Wat ook wel eens gedaan wordt is het gebruiken van reserves. In plaats van een zet te doen mag men een nieuw stuk op een leeg veld zetten. In stelling 2 geeft wit mat door een paard, dat naast het boord staat, op c7 te zetten. Er zijn ongetwijfeld nog veel andere mogelijkheden om van de regels af te wijken. Als een van de lezers een amusante weet zullen wij die graag in een volgend artikel vermelden.

Hoewel de spelregels gehandhaafd blijven staat het probleem toch ook buiten de normale schaakpraktijk. Veel spelers kijken zelfs nooit naar een probleem omdat er veelal normaal niet te bereiken stellingen in voorkomen, of om dergelijke redenen (ik spreek hier natuurlijk niet over eindspelstudies, waarvan de bestudering ook voor het praktische spel van groot nut is). Toch is dit jammer. De problemist zal in een werkstuk bijv. zoveel mogelijk parades tegen een dreigend mat proberen aan te brengen, parades die dan allemaal weer een weerlegging moeten hebben. Een ander probleem bevat een aantal schijnoplossingen. Er zijn teveel mogelijkheden om op te noemen. In het opmerken van al deze parades, verleidingen etc. kan een grote bekoring liggen, zodat het oplossen van een probleem veel meer wordt dan alleen het vinden van de sleutelzet. Maat hierover zullen we niet doorgaan, omdat we nu op het terrein van onze probleemredacteur dreigen te komen. Wel kunnen we problemen met afwijkende spelregels of bedoelingen bezien. Met dit laatste is bijvoorbeeld het zelfmat bedoeld: wit speelt en dwingt zwart wit mat te zetten.

We willen u deze keer een maximummer laten zien. Hierbij moet meestal zwart steeds de langst mogelijke zet doen, dus die zet waarbij het spelende stuk de grootste afstand aflegt.

In stelling 3 van T.R. Dawson, de uitvinder van de maximummer luidt de opdracht: Wit is aan zet, wit dwingt zwart tot matzetten, zwart mag alleen de langste zetten doen

De oplossing: 1. g⁴-g⁵, e⁷-e⁵. 2. g⁵-g⁶, Lb⁵-a⁶. (de afstand van het midden van b⁵ tot het midden van a⁶ is langer dan bijvoorbeeld de afstand van b⁷ tot b⁶. Als we de afstand b⁷-b⁶ op 1 stellen is de afstand b⁵-a⁶ ongeveer 1,4 volgens de stelling van Pythagoras uit de meetkunde). 3. g⁶-g⁷, b⁷-b⁵. 4. g⁷-g⁸T. La⁶-c⁸. 5. Tg⁸-g⁴, Lc⁸xg⁴ nat.

Bij stelling 4 is de opdracht dezelfde als bij 3. Wij zullen een volgende keer de oplossing geven.

H. Klein.

Van achter de groene tafel.

Onze vorige penningmeester had de goede gewoonte U van achter deze tafel op de hoogte te houden van de winst en ook wel het verlies van leden en van andere verenigingszaken die in het financiële vlak lagen.

Aangezien ik voorlopig zijn plaats heb ingenomen zal het dus nu mijn plicht zijn U deze in- en toelichtingen te verschaffen. Het lijkt me het beste (voor de vereniging altans) met de toelichting te beginnen.

Voor hen, die graag hun contributie per giro betalen is het goed te weten, dat mijn gironummer 121745 (honderdeenentwintigduizend-sevenhonderdvijfenveertig) is en tevens dat ik het bijzonder op prijs stel dat de leden hun contributie per giro betalen. Natuurlijk kunt U Uw geld ook op de verenigingsavond kwijt en, indien ik niet aanwezig ben, wil de heer van Steenis U altijd behulpzaam zijn. Ook hij heeft diepe zakken.

Voorts zou ik op een regelmatige betaling willen aandringen. Indien U het een paar maanden nalaat, valt het te betalen bedrag dikwijls tegen.

U wilt nog inlichtingen inplaats van zo'n zeurige toelichting?

Goed.

De heren J.C. Pieterse en

A.J. van Huët zijn onze gelederen komen versterken en de heer Hoogenraad heeft bedankt als lid.

G. Takkenberg

Er staan wit nu twee wegen open :

1^e5 Pgl x f3 dit is het meest solide.

2^e5 Dd1 x f3 dit is het meest agressieve.

Hiermee biedt wit nogmaals een pion aan. Neemt zwart ook deze dan gaat de partij onherroepelijk voor hem verloren :

- 5..... Dd8 x d4
- 6 Pc3-b5 .. Dd4-d8 ??
- 7 Lc1-f4 .. Pb8-a6
- 8 Ta-c1 .. Pf6-d7
- 9 Df3-e3 .. b7-b6 ??
- 10 Lf4 x c7 . P x c7
- 11 Pb5-d6 mat.

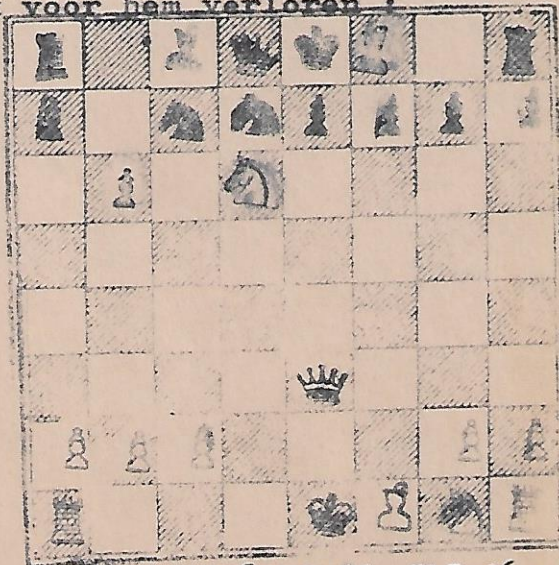

Diagram 2 na 11. Pb5-d6 mat.

Vanzelfsprekend is het mogelijk voor zwart om sterkere zetten te doen maar de twee pionnen worden altijd terug-

verdiend met behoud van aanval voor wit. In het algemeen zal deze aanval doorslaggevend zijn. Het feit dat zwart zich laat verleiden tot een te vroeg in het spel brengen van zijn dame, komt hem onveranderlijk duur te staan. Nog een voorbeeld van aangenomen pionoffer:

- ..6 Lc1-e3..Dd4-g4
- 7 Df3-f2..Pf6-e4
- 8 P x e4..D x e4
- 9 0-0-0 .. a7-a6
- 10 Pgl-f3.. f7-f6
- 11 Le1-d3..De4-a4
- 12 a2-a3..Pb8-c6
- 13 Df2-d2..Lc8-e6
- 14 Th-e1 ..0-0-0
- 15 Le3-f2..Le6-f7
- 16 Ld3-f5 . e7-e6
- 17 T x e6 geeft op.
(mat in 3)

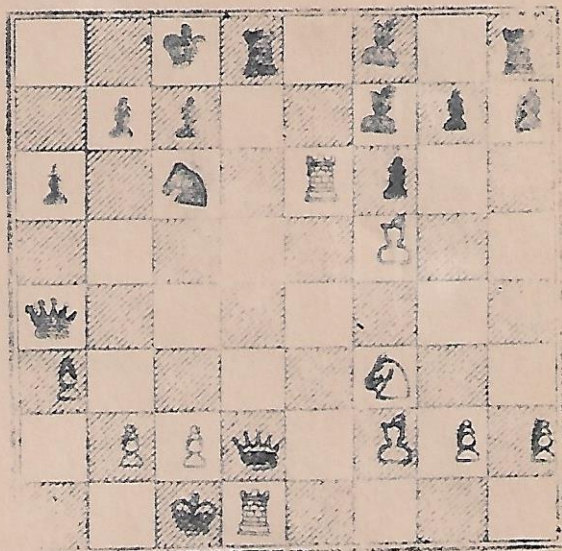

Diagram 3 na 16e7-e6.

De volgende maal is het mijn bedoeling een tweetal voorbeelden te geven van geweigerd dubbelpionoffer. Aan te bevelen literatuur van deze opening is :

"Vom ersten zug an auf matt" van Emil Josef Diemer uitgeverij : W ten Have / Amsterdam. Dit boekje is weliswaar in het Duits geschreven maar sinds dit zo langzamerhand onze tweede landstaal wordt zal dat voor niemand enig bezwaar opleveren.

Veel plezier toegewenst met alle listen en lagen van het Blackmar Diemer gambiet. A.H.Hammer.

PROBLEEMRUBRIEK.

Deze rubriek mag zich in een grote belangstelling verheugen. Wel twee lezers hebben een oplossing ingezonden n.l. Takkenberg en Degeling, bravo.

Ladderstand: M. Degeling 105, H. Klein 90, Takkenberg 85, R.J. de Vrij 80, W. v. Horik 75, P. Noorlander 65, T. Graaf 35, A.H. Hammer 15, Th. Verboom en G. de Winter 10 punten.

Oplossingen:

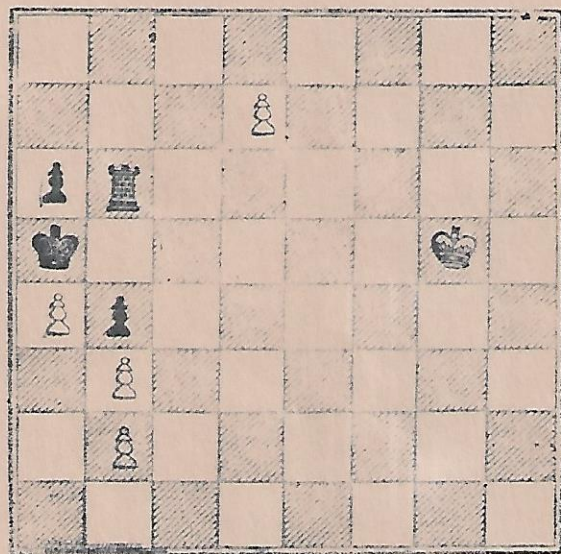
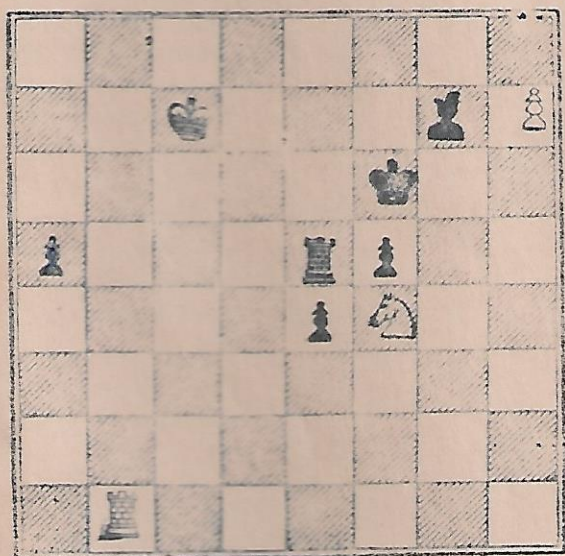
Probleem 22. 1. Pxa7+, Lxa7; 2. Da3, De6; 3. Dxa7. Kd7; 4. Dxb7 en wint.

Probleem 23. 1. Pd6, Kb3 (elke andere zet verliest); 2. Kc8 en nu Lb6 of Lb1. Wit wint.

Probleem 24. 1. Th1, Ka7; 2. Th7+, A. Ka8; 3. Pa4 en Pb6 mat
B. Kb6; 3. Tb7+ en b4 of Pb4 mat of
1. Th1, fxe5; 2. Th7 en Pa4 en Pb6 mat.

Proficiat voor Degeling, die als eerste de 100 punten heeft bereikt. Hij kan bij Takkenberg enkele penningen ophalen om zijn schaakbibliotheek uit te breiden.

De drie nieuwe problemen.

nr. 25. Wit aan zet wint
(ongeveer 5 zetten)

Wit speelt en wint.

Stelling 25 is echt voor onze probleemvrienden. De witspeler kan op een hele fijne manier de vijandelijke toren veroveren en daarmee de overwinning zeker stellen.

Stelling 25 voor de eindspelliefhebbers.

Oplossingen gaarne voor 9 september inzenden.

J.F. Ros

ZOMERCOMPETITIE 1965.stand nr. 9.

NR	NAAM	gesp.	gew.	gel.	verl.	voorgift	pnt.
1.	Musscher E.W. van	8	6	1	1	1½	8
2.	Jong J.L. de	9	7	-	2	1	8
3.	Graaf T	7	5	1	1	1	6½
4.	Broekman W. jr.	6	5	-	1	1	6
5.	Jong H. de	8	4	-	4	1½	5½
6.	Winter G. de	7	3	2	2	1	5
7.	Oosthoek S.	7	5	-	2	-	5
8.	Teerds W.F.	8	4	2	2	-	5
9.	Takkenberg G	9	3	2	4	1	5
10.	Post Z.	9	3	2	4	1	5
11.	Kromhout H	5	3	-	2	1½	4½
12.	Klapwijk J.K.	9	4	1	4	-	4½
13.	Degeling M.	4	4	-	-	-	4
14.	Eberhardt R.	6	3	-	3	1	4
15.	Hammer J.A.W.	6	2	2	2	1	4
16.	Steenis J.P. van	6	4	-	2	-	4
17.	Horik W. van	7	2	-	5	1½	3½
18.	Hammer A.H.	6	3	-	3	-	3
19.	Broekman Sr.	1	1	-	-	1½	2½
20.	Noorlander P.	5	1	1	3	1	2½
21.	Verboom Th.	5	2	1	2	-	2½
22.	Huët A.J.	5	1	-	4	1½	2½
23.	Pieterse C.	5	1	-	4	1½	2½
24.	Vos G. de	6	1	-	5	1½	2½
25.	Roth O.H.K.	8	1	1	6	1	2½
26.	Keimpema G.J. van	4	1	-	3	1	2
27.	Bangert A.	6	2	-	4	-	2
28.	Oosten J.J. van	8	-	1	7	1½	2
29.	Ros J.F.	4	1	1	2	-	1½
30.	Graaf W. de	1	1	-	-	-	1
31.	Liefhebber D.P.	1	1	-	-	-	1

A. BANGERT